

Справка за резултатите от проведено обществени консултации по реда на чл. 26 от ЗНА на проекта на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на правилника за устройството и дейността на Националния институт по метеорология и хидрология

Автор	Бележки	Отразяване
<p>проф. дтн. инж. Оханес Сантурджиян</p>	<p>Предлагам проекто - предложението за изменение в чл. 12, т.1. Алинея 3 да се допълни така: „(3) Генералният директор на НИМХ се назначава и освобождава от министъра на околната среда и водите. Генералният директор се назначава по предложение на Научния съвет на НИМХ след проведен конкурс.“</p> <p>Мотиви</p> <p>Оценяващият и избирацият между кандидатите в конкурса орган трябва да има професионална компетентност в областта на научната дейност на института. Освен това е важно избраният директор да се ползва с доверието на учените в него.</p> <p>НИМХ е научна организация и материята, с която се занимава – наблюдение, систематизиране, изучаване, оценяване, прогнозиране и използване на компонентите на климата, дъждовете, водите, както и управление на наводненията и водните ресурси, е сложна и наукоемка област. Освен съвременните технологии за наблюдения и измервания, тя включва широко използване на методите на математическата физика, теорията на вероятностите и статистиката.</p> <p>Основателите на тази организация са я нарекли „Хидрометеорологична служба“ според представите им за тази дейност в края на 19 век, но явно са разбирали научния ѝ характер и са я прикрепили към Министерството на образованието, а не към софийския гарнизон например.</p> <p>Директорът на НИМХ трябва да има широка компетенция в областта на дейността на НИМХ. Ръководителят на един научен институт, освен администратор, в голяма степен трябва да направлява обхвата и насоките</p>	<p>Не се приема: Генералният директор се назначава след проведен конкурс по реда на Кодекса на труда. Този принцип е общо приложим както за директорите на РИОСВ, БД, ДНП, така и за други случаи. Конкурсното начало е приложено в законодателството не само при органи на изпълнителната власт. Така например при публичните предприятия се прилага състезателната процедура по реда на Закона за публичните предприятия. Процедура по избор има и при избор на генерален директор на Българска национална телевизия. Безспорно Националният институт по метеорология и хидрология е научна организация, която не осъществява функции на изпълнителната власт, но е второстепенен разпоредител към орган на изпълнителната власт. Сигурността,</p>

	<p>на научно-приложната и изследователска дейност на института. Затова е важен неговият избор и той трябва да се извършва компетентно по демократичен път, както се извършва след 1989 г. в БАН, а и във всички научни и научно-образователни институции в страната.</p>	<p>че назначеният директор ще има необходимата компетентност е гарантирана от чл. 12 (2) Правилника за устройството и дейността на Националния институт по метеорология и хидрология, който казва, че това е хабилиотирано лице или „доктор на науките“, тоест това е лице, което е част от научната общност. Няма пречка лице, предложено от научния съвет лице да вземе участие в конкурса.</p>
<p>Общото събрание на НИМХ по чл. 6 от КТ, Научния съвет на НИМХ, Съвета на директорите на НИМХ</p>	<p>Статутът на Националния институт по метеорология и хидрология (НИМХ) се определя в §7 ал. 2 на преходните и заключителни разпоредби на Закона за водите (обн. ДВ бр. 20 от 2022 г.): <u>НИМХ е национална научна организация</u> за осъществяване на оперативни дейности в областта на метеорологията, хидрологията и агрометеорологията, както и за научни изследвания, за научно-приложна, иновативна и образователна дейност. НИМХ е националната хидрометеорологична служба на Република България <u>и не изпълнява функции във връзка с осъществяването на изпълнителната власт.</u></p> <p>От текстовете на Закона за водите е видно, че НИМХ не е администрация, а научна организация. В досегашния Правилник, приет с Постановление № 7 на Министерския съвет от 2019 г. (обн. ДВ, бр. 6 от 2019 г.), се запазваше относителна академична автономия, присъща на научните организации в България. Тя се изразява основно в правото на научната колегия, в лицето на Научния съвет на НИМХ, да избира кандидат за генерален директор. Това е отразено в:</p>	<p>Не се приема: Генералният директор се назначава след проведен конкурс по реда на Кодекса на труда. Този принцип е общо приложим както за директорите на РИОСВ, БД, ДНП, изпълнителният директор на ПУДООС, така и за други случаи. Конкурсното начало е приложено в законодателството не само при органи на изпълнителната власт. Така например при публичните предприятия се прилага състезателната процедура по реда на Закона за публичните предприятия. Процедура по избор има и при избор на генерален директор на Българска национална</p>

	<p>Чл. 11 т. 5: с решение приема предложение до министъра на образованието и науката за назначаване на генерален директор на НИМХ;</p> <p>Чл. 12 ал. 3: Генералният директор на НИМХ се назначава от министъра на образованието и науката по предложение на научния съвет на НИМХ.</p> <p>С предложените изменения в Проекта тези права на учените се отнемат с аргумент, че този тип разпоредби са относими за научни организации, но НИМХ е научна организация, съгласно посочения по-горе §7 ал. 2 от Закона за водите.</p> <p>В тази връзка считаме за удачни два варианта за промени в сегашния Правилник, които от една страна да не противоречат на Закона за водите, а от друга страна да отчитат, че НИМХ е научна организация, а не администрация.</p>	<p>телевизия. Безспорно Националният институт по метеорология и хидрология е научна организация, която не осъществява функции на изпълнителната власт, но е второстепенен разпоредител към орган на изпълнителната власт. Сигурността, че назначеният директор ще има необходимата компетентност е гарантирана от чл. 12 (2) от Правилника за устройството и дейността на Националния институт по метеорология и хидрология, който казва, че това е хабилитирано лице или „доктор на науките“, тоест това е лице, което е част от научната общност. Няма пречка лице, предложено от научния съвет да вземе участие в конкурса.</p> <p>Предложеният в общественото обсъждане вариант противоречи на § 7 (3) от Закона за изменение и допълнение на Закона за водите, който казва, че министърът назначава генералния директор, т.е. преценката е в оперативна самостоятелност, а не в обвързана компетентност. Прилага се общото правило на състезателно</p>
--	--	---

<p>Вариант 1 (разширен, с който на базата на натрупания опит се актуализира Правилника):</p> <p>Чл. 7 се изменя така:</p> <p>Чл. 7 (1) Общото събрание на учените има основен и разширен състав.</p> <p>(2) Основният състав включва лицата, заемащи академична длъжност, както и служителите по трудово правоотношение с НИМХ, които притежават научна степен.</p> <p>(3) Разширеният състав включва лицата по ал. 2, заместник генералните директори, директорите на департаменти и филиали, които не са членове на основния състав, както и докторантите в НИМХ.</p> <p>(4) Разширеният състав избира председател на Общото събрание на учените с мандат четири години.</p> <p>(5) Председател на Общото събрание на учените може да бъде само лице, което е член на основния му състав.</p> <p>(6) Генералният директор и заместник генералните директори не могат да бъдат избирани за председатели на Общото събрание на учените.</p> <p>Чл. 8 се изменя така:</p> <p>Чл. 8 (1) Разширеният състав на Общото събрание на учените:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. прави предложения до министъра на околната среда и водите за изменение или допълнение на Правилника за устройството и дейността на НИМХ; 2. приема годишния отчет за дейността на НИМХ; 3. приема правила за работа на Общото събрание на учените. <p>(2) Основният състав на Общото събрание на учените:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. определя броя на членовете на Научния съвет; 2. избира и отзовава с тайно гласуване членовете на Научния съвет. <p>Чл. 11 т. 5 се изменя така:</p>	<p>начало – провеждане на конкурс по реда на Кодекса на труда.</p> <p>Предложението е извън обхвата на предложените изменения. Ако бъде прието сега, ще се нарушат принципите на предвидимост, откритост и съгласуваност, закрепени в чл. 26 от Закона за нормативните актове.</p> <p>На етапа на обществените консултации по проекта на нормативен акт могат да се дават становища и предложения по конкретните изменения, предмет на общественото обсъждане. Приемането на нови текстове ще доведе до порок в процедурата по изменение на нормативния акт. Няма пречка НИМХ да даде тези свои предложения отделно и същите да бъдат предмет на отделна процедура по изменение на нормативен акт.</p>
---	--

Чл. 11. т. 5. Провежда избор на генерален директор.

Чл. 12 се изменя така:

(3) Генералният директор на НИМХ се назначава и освобождава от министъра на околната среда и водите. Генералният директор се назначава след избор, проведен от Научния съвет. Длъжността генерален директор се заема за четири годишен мандат.

(4) (нова) Министърът на околната среда и водите сключва с избрания генерален директор споразумение по чл. 107 от Кодекса на труда.

(5) (нова) Министърът на околната среда и водите може да прекрати трудовото правоотношение с генералния директор и преди изтичане на мандата при безспорно установени нарушения или при неизпълнение на служебните му задължения.

(6) (нова) Когато за генерален директор е избрано лице, което заема академична длъжност в НИМХ, за периода на мандата по ал. 3, то ползва правата за съответната академична длъжност.

(7) (нова) След прекратяване на мандата по ал. 3 лицето по ал. 4 има право да заеме предишната академична длъжност без провеждане на конкурс и избор при условията и по реда на Закона за развитието на академичния състав в Република България.

Ал. 4, 5, 6 и 7 в настоящия Правилник стават съответно ал. 8, 9, 10 и 11.

Вариант 2:

Чл. 8 т. 2 се изменя така:

Чл. 8. т. 2. Прави предложения до министъра на околната среда и водите за изменение или допълнение на Правилника за устройството и дейността на НИМХ;

Чл. 11 т. 5 се изменя така:

Чл. 11. т. 5. Изпълнява функциите на комисия по чл. 94 от КТ по конкурс за генерален директор на НИМХ

В процеса на разработване на нормативния акт бяха проведени предварителни консултации с НИМХ, като част от настоящите предложения, дадени в етапа на обществените консултации, бяха приети и са

<p>Чл. 12 се изменя така:</p> <p>„(3) Генералният директор на НИМХ се назначава и освобождава от министъра на околната среда и водите. Генералният директор се назначава след проведен конкурс.“</p> <p>(4) (нова) Когато за генерален директор е назначено лице, което заема академична длъжност в НИМХ то ползва правата за съответната академична длъжност.</p> <p>(5) (нова) След освобождаване на лицето по ал. 4, то има право да заеме предишната академична длъжност без провеждане на конкурс и избор при условията и по реда на Закона за развитието на академичния състав на Република България.</p> <p>Ал. 4, 5, 6 и 7 в настоящия Правилник стават съответно ал. 6, 7, 8 и 9.</p> <p>При тези варианти, освен че се запазва правото на министъра на околната среда и водите да назначава и освобождава генералния директор на НИМХ се запазват, макар и в минимална степен, принципите на научна автономия (ръководителят на научна организация е „пръв сред равни“ и се избира от тяло, в което всеки член отговаря на критериите да бъде избран на тази длъжност).</p> <p>Осигурява се необходимата компетентност, че тези, които оценяват платформите на кандидати за генерален директор трябва да познават отлично многостранната дейност на НИМХ, спецификата и реалните му възможности, за да могат да преценят доколко заложените в програмите за управление на кандидатите цели и средства са реални.</p> <p>Тези наши предложения съответстват и на декларираното от трибуната на Народното събрание уверение, при приемането на измененията в Закона за водите, че НИМХ само преминава от МОН към МОСВ и нищо в статута, организацията и устройството му няма да се променя.</p>	<p>отразени в самия проект на нормативен акт. По-горе бяха отразени коментари, че § 7 (3) от Закона за изменение и допълнение на Закона за водите определя, че министърът назначава генерален директор на НИМХ , като се прилага общият принцип на състезателно начало и хипотезата на оперативна самостоятелност. Всички тези мотиви са относими и тук, както относимо е, че съгласно чл. 12 (2) генералният директор е хабилитирано лице с научна степен, тоест то е част от научната общност.</p>
--	--

	Подкрепяме предложенията в §1 и в §5 на Проекта.	
--	--	--